

Vergaderjaar 1988–1989

19 766

Wijziging van enige artikelen van de Comptabiliteitswet 1976 inzake de Rijksbegroting, de Algemene Rekenkamer, de Rijksrekening en de verantwoording aan de wetgevende macht, alsmede van enige artikelen van de Bedrijvenwet 1928 (Stb. 249) (Derde wijziging van de Comptabiliteitswet 1976).

Nr. 26

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN FINANCIËN EN VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 9 januari 1989

Hierbij doen wij u toekomen het eindrapport van de Interdepartementale Begeleidingsgroep Zelfbeheer¹. Toezending van dit rapport is toegezegd door de eerste ondergetekende tijdens de behandeling van de Derde Wijziging van de Comptabiliteitswet door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in oktober 1987.

Het kabinet is van mening dat de invoering van het bedrijfsvoeringsconcept zelfbeheer in het algemeen positieve effecten heeft (versterking kostenbewustzijn, snellere besluitvorming, hogere arbeidssatisfactie). In de praktijk blijkt zelfbeheer te voorzien in een behoefte. De departementen zijn inmiddels op vrij uitgebreide schaal bezig met allerlei vormen van zelfbeheer (ook buiten de officieel ingestelde proeftuinen).

Met betrekking tot de relatie zelfbeheer/politieke verantwoordelijkheid kan het volgende worden opgemerkt. Formeel staatsrechtelijk is en blijft een minister voor het beheer van zijn departement politiek verantwoordelijk tegenover de Staten-Generaal. Het al of niet invoeren van zelfbeheer heeft *formeel* geen effect op de politieke verantwoordelijkheid.

Toepassing van zelfbeheer kan leiden tot meer duidelijkheid over de hoofdlijnen van het beleid en de resultaten daarvan. Voor dat beleid blijft de betrokken bewindspersoon integraal verantwoordelijk, want zelfbeheer kan niet een middel zijn om die verantwoordelijkheid te reduceren of te vervlakken. Grotere duidelijkheid versterkt de besturings- en beheersmogelijkheden voor de politieke top van een departement. Zelfbeheer kan aldus *materieel* een versterking van de politieke verantwoordelijkheid betekenen. Voor de positie van de centrale directies Financieel Economische Zaken is van belang dat zelfbeheer *mandatering* van verantwoordelijkheden en bevoegdheden betreft. De uiteindelijke verantwoordelijkheid blijft liggen bij degene die bevoegdheden overdraagt. Invoering van zelfbeheer heeft formeel geen invloed op de centrale financiële verantwoordelijkheid van de directies FEZ. Om deze

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

verantwoordelijkheid ook materieel te kunnen blijven dragen is een goede informatievoorziening noodzakelijk.

Uit de ervaringen blijkt dat de invoering van zelfbeheer een kwestie is van maatwerk, afhankelijk van de departementale situatie. Naar de mening van het kabinet is het niet mogelijk en niet gewenst vanuit een centraal punt strakke richtlijnen te geven voor zelfbeheer. Dat houdt in dat de ondergetekenden zich primair richten op de randvoorwaarden voor zelfbeheer. Daarbij kan gedacht worden aan de regelgeving op personeelsgebied en aan de ontwikkelingen in het kader van het Comptabel Bestel. Daarnaast rekent de tweede ondergetekende het zich tot zijn taak zelfbeheer actief te bevorderen en over de resultaten daarvan periodiek verslag uit te brengen aan de ministerraad.

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk